

פרשת שמות

פרשת שבוע

שמות מצריים, שמות עבריים / חגי משגב

לרבים מפרטי סיפור יציאת מצרים יש מקבילות במצרים של ימי הממלכה החדשה, וליתר דיוק של ימי השושלת התשע עשרה. שושלת זו מלכה במצרים, על פי המקובל, במאות הארבע עשרה והשלוש עשרה לפנה"ס. גדול מלכיה היה רעמסס השני, שמלך 67 שנה, שכרת ברית עם מלכי החתים לחלוקת השפעה במרחבי הלבנט, ושבנה מבני פאר ומקדשים רבים. הסברה המקובלת מייחסת לימיו את היציאה, במיוחד לאור העובדה שבנו, מרנפתח, כבר מזכיר את שם ישראל בארץ כנען במצבת נצחון שהקים.

במלכותו של רעמסס נוצר צורך בכוח אדם רב וזול, לשם מפעלי הבניה הענקיים שלו. כמנהגה של מצרים, העובדים הזרים, חלקם שבויי מלחמה וחלקם מהגרים, שימשו מקור זמין ונוח לעבודות אלה. מושג העבדות היה מושג יסוד בחברה המצרית, ולמעשה כל אדם היה עבדו של הגבוה ממנו בדרגתו, אבל עבדי הבניה האלה היו בתחתית הסולם. עם זאת, כפי שעולה גם מסיפורי התורה, העבדים האלה החזיקו משפחות, היו להם מוסדות ומנהיגים, ויחסי השכנות שלהם עם שכניהם המצריים אפשרו להם לבקש מהם אפילו כלי ערך ובגדים.

קהל העבדים העצום הזה היה הופך בסופו של דבר לחלק מן החברה המצרית. היו תקופות שבהן הגיעו שכבות מסוימות של עבדים אף להנהגת הממלכה, וזכרם השתמר במסורות על החיקסוס שמלכו במצרים. למרות מוצאם הזר, התנהגו שליטים אלה כפרעונים מצריים לכל דבר. השעבוד היה לא רק בעל תועלת כלכלית למצרים, אלא שימש בדיעבד כמכשיר לטשטוש הזהות הלאומית של העבדים, עד להיטמעותם במצרים.

המקרא מדגים תהליך זה על ידי הימנעות מכוונת משימוש בשמות פרטיים בפרקים הראשונים של הספר. כביכול קהל העבדים הזה מחוסר פרצוף, מחוסר ייחוד ומחוסר זהות. באופן אירוני, אחד מבני קהל אנונימי עצום זה נשלף מתוכו ומקבל שם משלו – שככל הנראה איננו שם ממש, במצרית משמעותו פשוט "הילד" – ודווקא על ידי בת פרעה עצמה, שגם בשמה שלה המקרא איננו נוקב. נתינת השם הזה מסמלת את תחילת תהליך הגאולה.

מדרש ידוע מייחס את גאולתם של ישראל לעובדה שלא שינו את שמם. ואולם השם משה עצמו ככל הנראה מצרי היה, והסברו "כי מן המים משיתיהו" הוא כעין מדרש שם, כפי שמופיע במקרא במקומות רבים; גם אחיו, אהרון ומרים, נושאים שמות מצריים, וכמוהם חור ופינחס וגם פוטיאל יש בו רכיב מצרי, כולם בני אותה משפחה. ראוי לציין שאבותיהם עוד היו נושאי שמות שמיים, והם עצמם כבר שבו ונתנו לבניהם שמות עבריים, ואף משה עצמו עשה כן. אפשר לומר שהעם כבר היה על סף היטמעותו במצרים, ודור האבות כבר נתן לבניו שמות מצריים. השמות העבריים של הדור הבא משקפים כבר התעוררות לאומית מחודשת.

גם בדורות מאוחרים יותר ואף בעמים אחרים ניתן להבחין בתופעות דומות. למשל, בפירוס שנמצא במדבר יהודה משלהי ימי שיבת ציון מכיל רשימה שאנשיה נושאי שמות מקראיים דוגמת יהונתן ושלמיה, אולם אבותיהם נקראים שפנה וגרפא, שמות ארמיים מובהקים. כל אלה מעידים על תקופות של התעוררות לאומית.

אם אכן כך הדבר, כי אז משה לא התחיל תנועה של חזרה לשורשים. מסתבר שהתעוררות כלשהי כבר ניכרה בקהל העבדים הזה עוד קודם לשיבתו של משה למצרים. משה עצמו מודע לדבר, ואיננו יודע מה יאמר לזקני העם, שמסורות העבר עדיין חיות בקרבם. תפקידו של משה הוא לתת פרצוף להמון האנונימי הזה, להנחיל לו כיוון ומשמעות.

זוהי, אם כך, משמעות הזעקה לאלוהים, שקדמה להתגלות למשה. העם אכן גילה בתוכו סימני התעוררות, זהותו שבה לחיים דוקא בתוך עמקי טשטוש הזהות, ורק אחר כך נענה גם הקב"ה לתפילותיו. והמנהיג, גדול ככל שיהיה, איננו אלא המוציא לפועל של כוחותיה הכמוסים של האומה.

שבת שלום ומבורכת

כניסת שבת: 16:33

יציאת שבת: 17:31

כד בטבת תשפ"ד

5.1.2024

שבת
שלום

שבת

מברכים

מועד טיאוט כבישים

כל יום חמישי

מועד פיננוי גזם

כל יום רביעי

ימי קבלת קהל

במשרדי הוועד

טלי שלומוב-מזכירות ועד

יום ד' - 16:00-19:00

ימים ב' ג' - 09:00-12:30

טלפון 08-8580368

נייד להודעות בלבד

0547624884 יטופלו בשעות

העבודה .

כתובת מייל להודעות וחומר

לעלון

svaadshapira@gmail.com

איילה גואטה - מזכירת הישוב

יום א' - 09:00-14:00

050-6458453 להודעות בלבד

מיכאל דנינו - אחזקה

052-8883135

יואל נורני - עירוב

050-41699626

מוקד מועצה שפיר 109

08-8600733

פרייקט הנצחה

"נר ה' נשמת אדם" (משלי)

אתר הנצחה לנפטרי היישוב
מרכז שפירא

הייתם לנו עולם ומלואו, תישארו בליבנו לעד

תושבים יקרים

ועד הישוב מחבק ומוקיר את זכרם של כל הנפטרים
תושבי המקום.

אנו נערכים לפרייקט הנצחת נפטרי היישוב מרכז שפירא
מאז הקמתו בתוך אתר האינטרנט של היישוב.

**לכל נפטר יוקדש דף אינטרנטי בו תוכל
המשפחה להנציח את זיכרו .**

אנו מזמינים את המשפחות להנציח את יקיריהם. לצורך
כך אנו מבקשים ממשפחות הנפטרים היקרות למנות
נציג אחד מהמשפחה שירכז את החומר אודות הנפטר
ותמונות, ימלא את הטופס המצורף

<https://forms.gle/6CsecETKq4bRHke19>

וטלי מזכירת הועד תיצור איתו קשר להעלאת התוכן
לאתר.

לפרטים נוספים ניתן לפנות לטלי בטלפון 0547624884.
תודה ובשורות טובות לכולם.

יחד נזכור את כולם

יהי זכרם ברוך !

**השבוע ביום רביעי התקיימה פעילות חווייתית
ומקסימה לילדים מטעם ק"ל. הפעילות היתה
מהנה, עשירה בשרים, ריקודים והפעלות,
משולבת באביזרים רבים.
תודה רבה, יצאנו עם מורל גבוה.**

ביום רביעי האחרון התקיים ביישוב
אירוע סיום מסכת תענית על ידי הנערים
הצעירים בבית הכנסת הירושלמי בהרחבה.
הנערים סיימו מסכת לאחר מספר חודשים של
לימוד גמרא בעיון. הם הראו בקיאות גבוהה, קיימו
סעודה לסיום המסכת וקיבלו פיצה וטרופית מתנה.
תודה רבה לכל התורמים במהלך השנה.
במסגרת האירוע קיבלו הנערים ספרי לימוד לעילוי
נשמת הנופלים בני היישוב ונפתח פרייקט חדש
אמץ לוחם ביישוב ובו כל נער קיבל שני שמות של
לוחמים בני היישוב. הנערים יקדישו את הלימוד
שלהם במהלך התקופה הקרובה להצלחתם וחזרתם
בשלום של החיילים. מדובר ביוזמה מבורכת
ומשפחות שמחות לכל תפילה שתהיה עבור
יקיריהם. אנו מזמינים את כל מי שרוצה לקחת חלק
ולאמץ לוחם לפנות לדורון בטלפון 0523005533.
שישבו לשלום אמן!

תושבים יקרים
לצערנו לאחרונה ישנן
תלונות רבות על כניסת
רכבים לרחובות והעמדת
רכבים בצורה שחוסמת
רכבים אחרים או כניסות
לחניות פרטיות .
אנו חוזרים ומבקשים אין
לחנות מול חניות פרטיות
ולחסום מפרצי חנייה
פרטיים. אם יש משהו
שרוצה להחנות מומלץ
לעמוד בסוף הרחובות או
במפרצי החנייה ברחוב
הראשי .

הותר לפרסום.../עידית לוי

עד עכשיו לא כתבתי חשבתי שאולי אם לא אכתוב הוא יחזור .

כל יום עם בשורה על נפילתו של אחד מבנינו נלקח מאיתנו משהו .

עד היום מתחילת המלחמה בית מרכז שפירא נאלץ ללוות לבית עולמים 4 מבניו הטובים שנרצחו ומתו על קידוש ה', במסיבה בנובה.

אחרי תקופה קשה של צער קשה שעדיין מלווה אותנו מאד חשבנו שתרמנו את חלקנו לכיסא הכבוד .

בשבוע שעבר התבשרנו לצערנו על נפילתו בקרב של אחד מבנינו הטובים **שי שימרי ז"ל**, בנם יחידם של חברנו דניאלה ושאל שמריז, אח יחיד
לרעות וסמדר , חברינו היקרים. ליוונו את שי בהלוויה למנוחת עולמים והשבוע קמו מהשבעה, שהייתה אירוע עוצמתי רגשית, מתמשך, עצוב
ומרגש כשלעצמה. ליבנו עם משפחת רחמים ברחוב התאנה שלמעשה ישבו שבעה פעם שניה. נכחו בשבעה אישים חשובים רבים, רבנים וכל
מוקירי זכרו של שי.

ההלוויה נמשכה שעתיים וארבעים דקות של הספדים , התחושה הייתה שכל זמן שמספידים את שי, שי עדיין איתנו ואם לא נפסיק את ההספדים
אולי הוא יופיע עם החיוך הביישני שלו ויאמר די הגזמתם, טעיתם.

בשבילי שי הוא המדריך של הלב שלי מבני עקיבא. המדריך הנערץ. הבחור עם החיוך הנבון והביישני שאתה מעריך ומעריך כשכן
והוא בכלל לא יודע. שמענו עליו סיפורים מהילדים שלנו . סיפורי הערצה - שי היה בדובדבן , היום מפקד הפלח"ד והבן שלי , החניך שלו .

שהתגייס לנח"ל במרץ 2023 אמר לי בתחילת המלחמה אמא אני צריך לחבור לשי להיות איתו בפלח"ד. בסוף זה לא קרה.

אכן כמו שאמרה סמדר בהלוויה שי הוא מסוג הבחורים שכל אמא היתה רוצה שהוא יהיה החתן שלה.

שי איש של אמת , יכל להגיע ל 8200 אבל אמר לאבא שלו - חינכת אותי אחרת לתרום בקרבי לשם אני הולך לא למקום שיקדם אותי אישית .

בכל ההספדים שמענו על הקו שהנחה אותו כל העת להרתם למה שנכון לעם ישראל ולא טובתו האישית . שי התייצב כל העת ואמר הנני.

כך גם פתח את דבריו לחייליו בתחילת המלחמה .

שמענו מצד אחד על בחור ששאף למצוינות , לא כדי להשוויץ להיות מעל כולם , אלא כדי למקסם את יכולותיו לטובת הכלל ויחד עם זאת הכל
במלוא הצניעות . אפס גאווה. שילוב נדיר .

אחד הסיפורים שתפס אותי זה היה הסיפור שסיפרו על שי שהקשה על המגדים מדוע שולחים עזתים לבדוק אם בתים ממולכדים , שי חשב שזה לא
ראוי וכמובן לא פחד לומר את דעתו. אפס קהות חושים בזמן מלחמה. אצילות.

שמענו כמה שי היה אהוב על משפחתו דודיו דודותיו בני דודיו , אחייניותיו . כמה הוא היה קשור לסבים ולסבתות .

**לסיום כמו שאמר חברו הטוב בסוף בואו ניקח כמה מהתכונות של שי צניעות , ביישנות , יושרה , שאיפה למצוינות , אפס אגו ומה שאתם
מוצאים לנכון כל התכונות שלו מעולות וכך ננציח את שי ז"ל ונהפוך את העולם לטוב יותר.**

ביחד נילחם ברוע , נכחיד אותו, נשאף לאחדות אמתית בעם ישראל , נפסיק עם הפלגנות, כמו שביקש שאל אבא של שי, כך שהקורבן שמשפחתו
של שי הקריבה לא יהיה לשווא .

בשם קהילת מרכז שפירא דניאלה ושאל רעות וסמדר נמשיך לעמוד לצידכם תמיד. יהי זכרו ברוך!

בהתרגשות רבה מועברת לכם **תודה והערכה ענקית מחיילי הגדוד יחסי"מ 264 חטיבה 460** היקרים והאהובים שזיכה אותנו הקב"ה והביא לנו אותם לישוב לשלושה חודשים.

ביום ראשון בערב נבצר ממני להגיע לשדרת לפרידה וסיום עם הגדוד,

אך ביום חמישי זכיתי לביקור פרידה. חיילי ומפקדי הגדוד לא מפסיקים להודות לכם על החיבוק הענק, על הבית, על האהבה הענקית,

על הדאגה לכל צרכיהם בכל רגע נתון. הם לא מפסיקים לספר כמה כולם מקנאים בהם על מה שזכו לקבל במרכז שפירא לאורך כל שלושת החודשים האחרונים (גם כשעברו לשדרות המשכנו לתת הכל).

אז בשמם אני מבקשת להודות לכולכם, לכל אחת ואחד מכם על מי שאתם.

כמובן לכל התורמים בגלוי ובסתר, לכל התורמים מבחוץ ומכל הארץ שגם בלעדיהם כל זה (ביאוד, ציוד, עוגות, קינוחים וחלות. מופעים וערבי אומנים.

חדרי אירוח למשפחות/ בנות זוג שהגיעו לשבת. טרמפים, כביסות, הפנינג משפחות, הרצאות, ועוד ברוך ה' שפע רב) לא היה מתאפשר.

תודה לאבא שבשמים שזיכה אותנו שכולם שבו לחיק משפחותיהם.

תודה שזיכה אותנו לטוב הענק הזה,

שזיכה אותנו ב - 350 בנים שנכנסו עמוק ללב של כלנו.

מצורפת תמונת מגן ההוקרה שקיבלתי עבורכם תודה לכולם! מירב גור אריה

נקמת ישראל או נקמת ד'?

ד' מצווה את משה רבנו להוציא את ישראל למלחמת־נקם במדיין על שהחטיאו את ישראל וגרמו למות רבים במגפה (במדבר לא, ב): "נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים, אתר תאסף אל עמך". אומרים חז"ל (ספרי מטות, קנז): "להודיע שבחן של צדיקים, שאין נפטרים מן העולם עד שהם מנקמים נקמת ישראל – שהיא נקמת 'מי שאמר והיה העולם'... אמר להם: לא נקמת בשר ודם אתם נוקמים – אלא נקמת 'מי שאמר והיה העולם'!". חז"ל מלמדים אותנו יסוד חשוב:

נקמת ישראל ונקמת ד' – אחת הן!

בפרק הבא מבקשים שני שבטים להתנחל בעבר הירדן המזרחי ומבטיחים למשה שקודם שיתיישבו בנחלתם, יצאו חלוצים לפני ישראל במלחמת כיבוש הארץ (במדבר לב, יז-יח): "ואנחנו נתלץ תשים לפני בני ישראל... לא נשוב אל בתינו עד התנחל בני ישראל איש נתלתו!".

משה חוזר על דבריהם, אך משנה פרט קטן (פס' כ-כב): "אם תעשון את הדבר הזה – אם תתלצו לפני ד' למלחמה, ועבר לכם כל תלץ את הירדן לפני ד'... והייתם נקים מד' ומישראל – והייתה הארץ הזאת לכם לאחזה לפני ד'".

משה מברר שהמלחמה שיילחמו בני גד ובני ראובן: "לפני בני ישראל", היא, לאמיתו של דבר, מלחמה "לפני ד'".

עוד קודם לכן, בפרשת בהעלותך (שם י, לה), משה רבנו מברר כי בהתבוננות עמוקה, אויבי ישראל הם באמת אויבי ד': "הכתוב אומר: 'והי' בגסע הארץ, ו'י אמר משה: קומה ד', ו'פצו איבך ו'גסו משנאך מפניך'. שואלים חז"ל (ספרי בהעלתך, פד): "וכי יש שונאים לפני 'מי שאמר והיה העולם'?" – אילו אויבים ושונאים יש לד'?! עונים חז"ל: "מגיד הכתוב, שכל מי ששונא את ישראל – כאילו שונא את 'מי שאמר והיה העולם'".

בשירת הים שר משה רבנו: "ו'זרב גאוןך תהרס קמך. (שמות טו, ז), ושוב, מעירים חז"ל (מכילתא בשלח, מסכתא דשירה, ו)

שלא נאמר: "תהרוס קמינו" – האויבים הקמים עלינו, עם ישראל, אלא: "ת הר' ס קמך". – "מגיד הכתוב, שכל מי שהוא קם כנגד ישראל – קם כנגד הקדוש ברוך הוא".

חז"ל מצטטים גם את הנאמר בתהלים (פג, גו):

"כי הנה אויבך יקמיון ומשנאך נשא ראש" – וזאת מפני ש"על עמך יקרימו סוד... אמרו: לכו ונכחידם מגוי, ולא יזכר שם ישראל עוד".

אלו המבקשים להכחיד את ישראל הם אויבי ד' ושונאיו! הקמים על עם ישראל – קמים על הקדוש ברוך הוא! שונאי ישראל – שונאי הקדוש ברוך הוא המה! והפוגע בישראל – כאילו פוגע בקדוש ברוך הוא, כביכול!

כשעמדו צבאות ישראל ופלשתים זה כנגד זה בעמק האלה (ש"א, יז), יצא גוליית הפלשתי להתגרות בישראל ולהחליש את רוחם והכריז בקול גדול כי ההתגרות שלו היא חירוף "מערכות ישראל" (פס' ח). אולם, כששמע זאת דוד, אמר (פס' כו):

"מי הפלשתי הערל הזה, כי חרף מערכות אלהים

תיים!". דוד הבין כי חירוף ישראל הוא חירוף מערכות אלהים חיים! ואכן, כשעמד דוד לפני גוליית, הוא ביטא זאת כשקרא לעברו: "... אֲנִי בָּא אֵלַיךְ בְּשֵׁם ד' צַבָּאוֹת אֱלֹהֵי מַעֲרֻכֹת יִשְׂרָאֵל – אֲשֶׁר חֲרַפְתָּ!".

הנביא זכריה (ב, יב) מסביר שיושיענו ד' מהגלות מפני ש"הנָגַע בְּכֶם – נָגַע בְּבֵת עֵינֹו". מי שנוגע לרעה בישראל, כאילו נוגע בבבת עינו! אך בבבת עינו של מי? חז"ל (מכילתא דר"י בשלח, מסכתא דשירה, ו) מסבירים שהכוונה לבבת עינו של הקדוש ברוך הוא, כביכול! על פי זה כתב דונש בן לברט בפיוטו המפורסם: "דרור יקרא לבן עם בת, וינצרכם כמו בבת" – ד' ישמור עלינו כמו בבת עינו, כי הנוגע בנו, בישראל, כאילו מכניס אצבעו לתוך עינו של הקדוש ברוך הוא, כביכול!

המאבק בישראל הוא באמת מאבק בד', ועל כן המלחמה למען עם ישראל היא מלחמה למען ד'.

הקמים על עם

ישראל –

קמים על

הקדוש ברוך הוא!

שונאי ישראל –

שונאי

הקדוש ברוך הוא

הפה!

והפוגע בישראל –

כאילו פוגע

בקדוש ברוך הוא,

כביכול!

ברכות ואיחולים

למשפחת רמות
להולדת הנכדה.
בת לרחלי ותומר.

ברכות ואיחולים

משפחת בוחבוס
רחלי ויגאל
להולדת הנכד

ברכות ואיחולים

לתקוה וששון גלעוט
להולדת הנכד
בן להודיה ויובל

ברכות ואיחולים

למשפחת
קסטל-אטיאס
להולדת הבת

ברכות ואיחולים

למשפחות ועקנין
ופדה לרגל אירוסי
הדר ומעין

קהילה יקרה,

רוצים להודות לכולכם מקרב הלב על החיבוק החם והעוטף ששלחתם לנו בימי השבעה.

בביקורי ניחומים, בארגונים טכניים ותפעול בלתי פוסק, בדאגה לארוחות, בהשתתפות במנינים ובליווי של שי שלנו ביום הלוויה.

מודים לכם מאוד ומתפללים שנזכה כולנו יחד לבשורות טובות, ישועות ונחמות.

משפחת שמריז

קהילה יקרה

השבעה על שי שלנו הגיעה לסופה. בהזדמנות זו רצינו לומר, בשם כל המשפחה, תודה מקרב לב על ההתגייסות של כולכם, בהכנת האוכל לאבלים, בהבאת עוגות למבקרים, בניהול הכיבוד לבאי השבעה, בהבאת ציוד (תנורים, סידורים ועוד), בהעברת שיעורים, בהתייצבות לתפילות, במילה טובה, ועוד עוד. מצאנו שלמרות שאתם לא קיבוץ (:), הקמתם יחד קהילה לתפארת. אחותינו זכתה שזו הקהילה שלה.

תודה!

משפחת שמאי עין צורים